

KOLONIALIZM W XIX W.

JOANNA WODOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Ewa Skrzywanek
dr Beata Rola
Jan Bielecki
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki - Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Kolonializm w XIX w.

Klasa:

III

Miejsce:

pracownia historyczna

Czas:

45 minut

Cel ogólny:

zapoznanie z problemem kolonializmu w XIX w.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- analizuje mapę, omawiając podział świata w XIX w.;
- omawia przyczyny ekspansji kolonialnej państw europejskich, Stanów Zjednoczonych i Japonii;
- charakteryzuje politykę kolonialną mocarstw;
- rozumie zależności przyczynowo-skutkowe kolonializmu;
- zna następstwa ekspansji kolonialnej;
- omawia wybrany problem wynikający z kolonializmu (SPE).

Środki dydaktyczne:

- mapa;
- atlasy.

Metody, techniki i formy:

- dyskusja;
- praca z mapą.

Uwagi: Uczeń ze SPE na tydzień przed lekcją poznaje temat dyskusji i w trakcie zajęć może korzystać z przygotowanej przez siebie notatki.

Przebieg lekcji**Część wstępna:**

Nawiązanie do odkryć geograficznych i początków kolonializmu XVII w.: Bartłomieja Diaza, Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana, konkwistadorów, Francisco Pizarro.

Kolonialny podział świata końca XIX w.

W oparciu o mapę ścienną/atlas uczniowie analizują podział świata, uwzględniając zasięg kolonii i ich przynależność, ze szczególnym uwzględnieniem zasobów omawianych miejsc (korelacja z geografią).

Polityka kolonialna mocarstw

Kolonia – przywilej czy problemy? – dyskusja z uwzględnieniem przyczyn kolonializmu (poznanych w kl. II) oraz następstw (wiedza w geografii).

Część podsumowująca:

Uczniowie rysują mapę konturową świata, na której schematycznie oznaczają zasięg kolonii.

Komentarz metodyczny

Uczniowie rysując mapę, wychodzą poza szablon gotowych schematów, muszą wykazać się kreatywnością i inicjatywą, sami podjąć odpowiedzialność za wykonanie zadania (zgodnie z zaleceniami neurodydaktyki). Doskonałą w ten sposób umiejętności niezbędne na rynku pracy.

Ewaluacja: moje zaangażowanie w trakcie rysowania mapy oceniam na... pkt (skala 10–1).